

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.004/2012/6.szám

A **(település neve)** Ítéltábla dr. Nagy László ügyvéd által képviselt felperesnek - **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt I.r., a dr. Orodán Mária ügyvéd által képviselt II.r., a III.r. és **(jogtanácsos neve)** jogtanácsos által képviselt IV.r. alperesek ellen ajándék visszakövetelése iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság **((település neve) Törvényszék)** 2011. november 4. napján kelt 13.P.20.376/2010/35. szám alatt kiegészített 2011. szeptember 9. napján kelt 13.P.20.376/2010/32. számú ítélete ellen az I.r. alperes 38. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 150 000 (egyszázötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az I. r. alperest képviselő **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéddíját, valamint a 372 000 (háromszázhetvenkettőezer) Ft feljegyzett másodfokú eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 1971-től az **(ország neve)-ban** élt. Házastársának 2006-ban bekövetkezett halálát követően vagyonát értékesítette és 2008-ban visszatelepült Magyarországra, s az itt élő lányaihoz költözött. Hazaérkezését követő mintegy 2 hét elteltével szívinfarktust kapott. Rehabilitációs kezelését a **(település neve)** Tudományegyetem **(Centrum neve)** Orvostudományi Centrum I. számú

Belgyógyászati Klinikáján végezték, ahol az I. r. alperes ápolóként dolgozott. A felperes kórházi kezelésének időtartama alatt kialakult influenzajárvány miatt a gyógyintézetben látogatási tilalmat rendeltek el, ezért a felperest hozzátartozói nem látogathatták. Ekkor a felperes és az I. r. alperes között a beteg-ápoló kapcsolatot meghaladó baráti viszony alakult ki. Az I.r. alperes kedves, figyelmes volt a felperessel, sokat beszélgettek, mindenben a segítségére volt. A kapcsolatot a felperes klinikáról való távozását követően is fenntartották.

A felperes az I. r. alperesbe beleszeretett, további életét élettársakként, közös háztartásban képzelte el az I. r. alperessel. Emiatt kapcsolata a lányaival megromlott, és 2008. február 25-én elköltözött az I. r. alperes és a családja - gyermeke és élettársa - által lakott lakásba.

A felperes által biztosított 6 200 000 Ft vételárért a 2008. február 27. napján kelt adásvételi szerződéssel az I. r. alperes, mint állag-, a felperes pedig mint haszonélvezeti jogot vevő megvásárolták a **(település neve, ingatlan 1. címe)** szám alatti lakást, valamint további 100 000 Ft vételárért a benne lévő ingóságokat. Az ingatlan tulajdonjogának megszerzését követően a lakásba költözött a felperes, valamint az I.r. alperes és családja.

Az I.r. alperes magának és családjának önálló lakást kívánt biztosítani, ezért 2008. április 15-én megvásárolta a **(település neve, ingatlan 2. címe)** szám alatti lakásingatlant, és az ugyanott található garázst. A lakás és a garázs tulajdonjogának megszerzéséhez az 1 millió forint önerő kifizetésén túl 10 200 000 Ft kölcsönt vett fel a II. r. alperesi pénzügyintézetől. A kölcsön biztosítékként a megvásárolt, illetve a felperes által lakott **(ingatlan 1. címe)** szám alatti ingatlanokra a pénzügyintézet javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom került bejegyzésre az ingatlan tulajdoni lapjára, a jelzálogjog alapítását megelőzően a felperes haszonélvezeti jogáról a 2008. április 15. napján kelt megállapodással ingyenesen lemondott.

Ezt követően az I. r. alperes és családja az I. emeleti lakásba költözött, míg a felperes a **(ingatlan 1. címe)** lakásban maradt. Egy ideig az I. r. alperes és családja bizonyos mértékű gondoskodást biztosított a felperesnek, később azonban a kapcsolat közöttük megromlott, s a felperest rendőrök találták meg az általa lakott lakásingatlanban, ahol a legminimálisabb berendezési tárgyak voltak megtalálhatók. Ruházata nem volt biztosított, élelmiszertartalékkal, készpénzzel nem rendelkezett.

A felperes a leányaival a kapcsolatot elköltözését követően megszakította, miután azonban a rendőrök a felperest megtalálták, egyik lányához költözött, aki egy kétszobás lakásban él. A felperes 1100 USD ellátásban részesül az **(ország neve)-ból**, ezt meghaladóan azonban nem rendelkezik olyan vagyonnal, amelyből önálló lakást tudna vásárolni. Ellátásának összegéből a rezsiköltségekhez és az ételmezéséhez hozzájárul.

A felperes feljelentése alapján az I. r. alperes ellen jelentős értékre elkövetett csalás bűntettének megalapozott gyanúja miatt eljárás indult, amelyet a **(település neve)** Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály Gazdaságvédelmi Alosztálya határozatával megszüntetett. A nyomozás időtartama alatt az I. r. alperes több hónapig előzetes letartóztatásban volt, ez alatt mind az állandó, mind az alkalmi munkáit elvesztette. A lakás megvásárlásához felvett kölcsön törlesztő részleteit nem tudta fizetni, ezért a pénzügyi intézet a szerződést felmondta, és kilátásba került a biztosítékként felajánlott mindkét lakás árverése.

A perbeli ingatlant a III. és a IV. r. alperesek javára bejegyzett végrehajtási jog terheli.

A felperes keresetében ajándék visszakövetelése jogcímén kérte a **(település neve, ingatlan 1. hrsz.-a)** alatt nyilvántartott, **(település neve, ingatlan 1. címe)**. szám alatti ingatlan tulajdoni lapjára 1/1 arányú tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését, a II., III. és a IV.r. alpereseket ennek tűrésére kérte kötelezni. Az ajándék visszakövetelésének jogcímeiként hivatkozott létfenntartásának veszélyeztetettségére, előadva, hogy az I. r. alperesnek nyújtott ajándék a teljes vagyonát felemésztette, önálló lakást vásárolni nem tud, gyermekénél szívdességi lakáshasználóként lakik, egészségi állapota és kora miatt állandó gondozásra, ápolásra szorul, megfelelő pénztartalék hiányában azonban ezt nem tudja biztosítani magának. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ajándékot azzal a feltevessel juttatta az I. r. alperesnek, hogy vele élettársi, szoros érzelmi kapcsolatban fogja leélni az életét, és az I. r. alperes tartást, gondozást biztosít számára, e feltevése azonban megdőlt.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperest nem vezette ajándékozási szándék, az átadott készpénz a hálájának a kifejezése volt, amiért őt klinikai kezelése alatt körültekintően ellátta, majd azt követően is látogatta. Hivatkozott arra, hogy az ajándék már nincs meg, miután az készpénz volt, és ebből került a lakás megvásárlásra. Állította, hogy a felperesnek a létfenntartásához a lakás tulajdonjoga megszerzésére nincs szüksége, miután lányai biztosítják a lakhatását, a folyósított támogatás összege pedig mindennapi megélhetési költségeit fedezi. Ezzel szemben az ő anyagi helyzete kilátástalanná vált a felperes által tett feljelentés kapcsán lefolytatott büntetőeljárás miatt. Vitatta azt is, hogy az ajándékozásra a felperes előadása szerinti feltevessel került sor.

A II. és a IV. r. alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
A III. r. alperes érdemi nyilatkozatot nem tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a perbeli ingatlan a felperes tulajdona 1/1 arányban ajándék visszakövetelése jogcímén, a II., III. és a IV.r. alpereseket ennek tűrésére kötelezte. Megkereste az ingatlanügyi hatóságot az I. r. alperes tulajdonjogának törlése és a felperes tulajdonjogának bejegyzése iránt. Kötelezte az I.r. alperest a felperes javára 315 000 Ft perköltség, valamint 378 000 Ft feljegyzett eljárási illeték megfizetésére. Megállapította, hogy az I. r. alperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját az I. r. alperes viseli. Az I. r. alperes védekezése kapcsán mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a felperes által biztosított összesen 6 300 000 Ft összeg a Ptk. 579. § (1) bekezdésében írtak szerinti ajándékozásnak minősül, figyelemmel arra, hogy a felperes jelentős vagyoni értéket nyújtott saját vagyonának a terhére az I. r. alperes javára, míg az I. r. alperes részéről ezzel szemben vagyoni értéket nem képviselő gesztusok állnak. Kiemelte, maga az I. r. alperes is akként nyilatkozott, hogy a nyújtott vagyoni előny a felperes részéről a hála kifejezése volt. Rámutatott, bár az átadott ajándék készpénz volt, a bírói gyakorlat az ingatlant tekinti az ajándék tárgyának akkor, ha az ingatlan vételárát ténylegesen az ajándékozó fizette ki, vagy az annak megfelelő összeget kifejezetten ingatlanvásárlási kötelezettség mellett adta át az ajándékozottnak. Erre tekintettel a jelen perben az ingatlan minősül ajándéknak.

Nem találta bizonyítottnak a felperesnek a meghíúsult feltevésre alapított ajándék visszakövetelése iránti hivatkozását, ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ajándék visszakövetelésének létfenntartás veszélyeztetettségére alapított jogszabályi feltételei fennállnak. Hangsúlyozta, a létfenntartás fogalmi körébe nem csupán az élelmezés, lakhatás és egyéb mindennapi szükségletek kielégítésének a költsége tartozik bele, hanem a gondozás, ápolás feltételeinek a biztosítása is. Jelentősége van továbbá a felperes helyzetében az ajándékozást követően bekövetkezett változásoknak is. Tényként állapította meg, hogy a felperes életkora, egészségi állapota miatt felügyeletre, gondozásra szorul, vagyonát az I. r. alperesnek nyújtott ajándék felemésztette, így lakásról, ápolásról, megfelelő életkörülmények biztosításáról meglévő juttatásából gondoskodni nem tud. Nem találta megalapozottnak azt az alperesi védekezést, miszerint az ajándék visszaadása az ő létfenntartása veszélyeztetettségével jár, hiszen a tulajdonában áll a másik lakásingatlan, amely lakhatását biztosítja. A vagyoni helyzetében bekövetkezett negatív változások (munkájának elvesztése, hitelszerződés felmondása) nem állnak az ajándék visszaadásával összefüggésben. Utalt arra, az I.r. alperes nem bizonyította azon védekezését, miszerint az ajándékozásra a tartás, gondozás reményében került sor, s annak meghíúsulása a felperes magatartására lenne visszavezethető.

Az ítélet ellen az I. r. alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Változatlan álláspontja szerint a felperestől kapott készpénz ajándék jellege nem bizonyított. A rendelkezésre álló peradatok álláspontja szerint alátámasztják azon védekezését, miszerint a juttatott vagyoni előny a felperes hálájának kifejezése a részére nyújtott odafigyelés, gondoskodás ellentételezéseként, így a vagyoni juttatás ingyenessége nem állapítható meg. Eltérő jogi álláspont elfogadása esetére azzal érvelt, hogy az ajándék visszakövetelésének elsőfokú bíróság által megállapított feltételei nem állnak fenn. Véleménye szerint az elsőfokú eljárásban feltárt körülmények alapján nem állapítható meg, hogy a felperes létfenntartása veszélybe került. Hangsúlyozta, a felperes ugyan nem fiatal, azonban életkorához képest jó szellemi és fizikai állapotban van. Hivatkozott arra, miszerint a felperesnek több gyermeke és unokája is van, akik tudják őt segíteni. Kiemelte, a felperes havi jövedelme 1100 USD, átszámítva 253 300 Ft, amely megfelelő anyagi alapot teremt létfenntartási költségeinek fedezésére, figyelemmel arra is, hogy a felperes már jogosult társadalombiztosítási ellátásra, s családja jó anyagi körülmények között él.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, hangsúlyozva, hogy a felperes pénzmegtakarítása teljesen elfogyott, az USA-ból származó ellátás összegén túl egyéb jövedelemmel, vagyonnal nem rendelkezik.

A II. r. alperes érdemi nyilatkozatot nem tett, a III. és a IV. r. alperesek az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataikat fenntartották.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljes körűen lefolytatta, annak eredményét okszerűen mérlegelve helyes tényállást állapított meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, ezért érdemi döntése helytálló, az ítéletábra annak kifejtett indokaival is egyetért, ezért ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése és 253. § (2) bekezdése alapján helyes indokai szerint helybenhagyta.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

Alaptalan az az alperesi érvelés, miszerint a felperes részéről történő juttatás nem felel meg a Ptk. 579. § (1) bekezdésében szabályozott ajándékozás törvényi tényállásának. E jogszabályhely értelmében ajándékozás esetén az ajándékozó a saját vagyona rovására a másik félnek, a megajándékozottnak köteles ingyenes

vagyoni előnyt juttatni. Ez esetben tehát a szolgáltatással szemben nem áll ellenszolgáltatás. Az alperes által hivatkozott - a felperes részére kórházi tartózkodása

alatt nyújtott - odafigyelés, gondoskodás lehetnek olyan körülmények, amelyek a felperest ingyenes vagyoni előny juttatására indították, azt azonban maga az I.r. alperes sem állította, miszerint megállapodtak abban, hogy a gondoskodást ellenszolgáltatás ellenében nyújtja. Az ajándékozásra vonatkozó akaratelhatározást motiváló tényezők léte nem érinti a juttatás ingyenességét, hiszen sok esetben éppen a hála az, amely az ajándék indítéka.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint, amennyiben a készpénzjuttatás célja kifejezetten ingatlan vásárlása, úgy az ajándék tárgya az ingatlan, annak ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett tulajdonszerzési jogcímétől függetlenül. Ezért az ajándékozott pénzen vásárolt ingatlan visszakövetelhető, amennyiben az ajándék visszakövetelésének jogszabályi feltételei fennállnak (BH. 2000. 302.).

Okszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes létfenntartásának veszélyeztetettsége, és ezáltal az ajándék e címen történő visszakövetelésének feltételei fennállnak a perbeli esetben. Tény, hogy a felperes ellátásának összege a magyarországi értékviszonyok között kedvezőnek tekinthető. Az egységes bírói gyakorlat szerint azonban a létfenntartás veszélyeztetettsége nemcsak akkor áll fenn, ha az ajándékozó jövedelméből a mindennapi megélhetése költségeit nem képes fedezni, hanem vizsgálni kell az egyéb körülményeit is, így az elsőfokú ítéletben írtaknak megfelelően az életkorából, egészségi állapotából fakadó rászorultságát is. Az ajándék e címen történő visszakövetelése esetén a rászorultság vizsgálata körében figyelembe kell venni az ajándékozó korábbi életszínvonalát is. Mindezen túl a jelen perben jelentőséggel bír az, hogy a felperes a lakhatásának biztosítására szolgáló készpénzvagyonát ajándékozta az alperesnek, nem rendelkezik olyan vagyonnal, amelyből lakást tudna vásárolni, a jelenlegi körülmények között pedig lakhatása nem biztosított megnyugtatóan. Nem vitásan szívességi lakáshasználóként lakik egyik gyermekénél, a szívességi lakáshasználat azonban bármikor indokolás nélkül megvonható.

Mindezekre tekintettel az I. r. alperes fellebbezése eredménytelennek bizonyult, ezért az ítélőtábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes - jogi képviselőtével felmerült, és a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított - másodfokú perköltségének a megfizetésére. Az I. r. alperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a másodfokú eljárásban a képviselőtét ellátó pártfogó ügyvéd díját, valamint a feljegyzett másodfokú eljárási

illetéket a Pp. 84. § (1) bekezdés b) pontja, a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14. §-a és a 13.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

Szeged, 2012. április 18.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró